

Úvodní slovo 11

Kapitola I

DOMOVEM LIDSTVA JE ZEMĚ SVĚT NA PRAHU VĚDECKOTECHNICKÉ REVOLUCE	13
Člověk, práce, příroda	13
VĚDA O ŽIVOTNÍM PROSTŘEDÍ	20
Integrace v praxi i vědě	20
Věda a kultivace hmotného světa	22
MINULOST A SOUČASNOST	24
Životní prostředí je celosvětovým problémem	24
Výrobní síly a vzrůst obyvatel Země	26
Globální charakter dnešní civilizace	31
Hustota zalidnění je ekologickým činitelem	32
Rozporuplný vztah člověka k hmotnému světu	38
Současné tendence v péči o životní prostředí	39
NAŠE ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	41
ČSSR leží v Evropě	41
Charakteristické rysy našeho životního prostředí	43
DÍLČÍ ZÁVĚRY	58

Kapitola II

**HISTORICKÝ PŘEDĚL V PÉČI O ŽIVOTNÍ
PROSTŘEDÍ**

CIVILIZACE A KULTURA	59
Úvod	59
Sepětí civilizace s kulturou	60
Civilizace a kultura z hlediska životního prostředí	62
Materiální a duchovní kultura	66
CIVILIZAČNÍ VÝVOJ A PŘÍRODNÍ ZDROJE	67
Čerpání přírodních zdrojů	67
Sladkovodní zdroje	68
Ovzduší a půda	71
OTÁZKY URBANIZACE	80
Co je to město	80
Ekologické a demografické stránky urbanizace	83
Vědeckotechnický pokrok a hmotný svět	87
Stírání rozdílů mezi městem a venkovem	88
KULTURA A ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ	89

Vzdělání a tvořivé schopnosti člověka	89
Potřeba krásného prostředí	93
VLIV PROSTŘEDÍ NA ZDRAVÍ ČLOVĚKA	97
Co je to pohoda životního prostředí	97
Otázka civilizačních chorob	98
DÍLČÍ ZÁVĚRY	100

Kapitola III

JAKÝ BUDE POLIDŠTĚNÝ SVĚT?

NOVÉ ÚKOLY VYŽADUJÍ NOVÉ PROSTŘEDKY	103
Potřebujeme lépe utřídit vztah člověka k životnímu prostředí	103
Ujasnění funkčních vztahů člověka k hmotnému světu	104
Materiální užítelnost světa a přírodní zdroje	106
Obytnost světa a přírodní podmínky	107
Integrace užítelnosti a obytnosti světa	108
PROSTOROVÉ VZTAHY ČLOVĚKA K H MOTNĚMU SVĚTU	113
Hmotné prostředí má prostorové dimenze	113
Jedinec, společnost, lidstvo a jejich svět	113
Svět věcí a předmětů — mikroprostředí	115
Naše okolí — semiprostředí	118
Životní okruh člověka se zvětšuje — mezzoprostředí	119
Životní prostředí organizované společnosti — makroprostředí	120
Lidstvo a jeho svět — globální prostředí	121
Teorie interakčních polí	121
PROSTOROVÝ MODEL VZTAHU ČLOVĚKA K H MOTNĚMU SVĚTU	124
Jak definujeme životní prostředí	124
Návrh strukturálního modelu životního prostředí	127
Život vyžaduje komplexní ochranu a tvorbu hmotného prostředí	136
CÍLEM JE VŠESTRANNÁ KULTIVACE H MOTNĚHO SVĚTA	137
Závěrečná rekapitulace	137
SEZNAM FAKTOGRAFICKÝCH TABULEK	141
OBRAZOVÁ ČÁST	143

Rejstřík vybraných pojmů (výklad v jakém smyslu jsou používány v této publikaci)	313
Přehled literatury	318